

Andrzej Kowal

Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka

Kalendarium wydarzeń artystycznych i naukowych: wystawy, wydawnictwa poezji i opowiadań, konferencje naukowo-szkoleniowe

Wbrew temu co się powszechnie sądzi o arteterapii uważanej za metodę psychoterapii, która posługuje się mediami artystycznymi jako podstawowym sposobem działania, podkreślając przy tym, że wytwór nie jest ważny, a przedmiotem troski arteterapeuty jest przede wszystkim czynność tworzenia – to właśnie wytwór i jego wartość estetyczna odgrywa ważną rolę we wzajemnej relacji twórcy i jego środowiska. Wyrazem tego jest coraz powszechniejsze zainteresowanie sztuką art brut, organizowanie galerii i muzeów poświęconych tej twórczości, co nie pozostaje bez wpływu na losy ich autorów. Dokonania uznanych twórców, zmieniają i wzbogacają świat kultury, działają na odbiorców i zwrotnie na artystę, który dzięki temu zmienia swój status społeczny. Zmiana tych relacji, jak wykazują obserwacje, ma znaczenie zdrowotne. Fakty te mają również znaczenie teoretyczne, skłaniające do rewizji pojęcia arteterapii, w szczególności nieograniczania jej zakresu do dziedziny podporządkowanej psychoterapii, ale wykazania niezależności obu dziedzin. Przedstawiony wykaz wystaw i wydarzeń o charakterze kulturalnym jest wyrazem osiągnięć ośrodków i osób zajmujących się arteterapią w Polsce. Zestawienie nie obejmuje jeszcze wszystkich wydarzeń. Te, które udało się zebrać pochodzą z kilku ośrodków: Gdyni, Krakowa, Lublina, Płocka, Poznania, Tworek, Warszawy, Wrocławia. W miarę uzyskiwania informacji, niniejszy katalog będzie uzupełniany i udostępniony w Internecie na stronie www.psychiatriaisztuka.pl

Strona 1

1963

- — Kraków, wystawa rysunków Edmunda Monsiela przygotowana przez Jana Mitarskiego i Ignacego Trybowskiego

1965

- — Warszawa, Zachęta, pokaz prac artystów naiwnych i art brut w Polsce pt. „Inni”, zainicjowany przez Aleksandra Jackowskiego.

1968

- — Powołanie przez Zarząd Główny PTP Komisji Psychopatologii Ekspresji Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, która działała do czerwca 2002 roku pod kierownictwem Andrzeja Janickiego

- — Besançon, Francja, wystawa ponad 100 prac plastycznych z Klubu Miłośników Sztuki w Gdyni podczas Kongresu Międzynarodowego SIPE przygotowana przez Magdalenę Tyszkiewicz

1970

- — Lozanna, Szwajcaria, Międzynarodowy Kongres Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, wystawa prac plastycznych dzieci i młodocianych z Gdyni, przygotowana przez Magdalenę Tyszkiewicz.

1975

- — Rio de Janeiro, Międzynarodowy Kongres Psychiatrów SIPE, sala kongresowa – wystawa prac plastycznych Klubu Miłośników Sztuki z Gdyni ilustrująca referat -

Magdaleny Tyszkiewicz.

1979

- — Tours, Francja, Konferencja Międzynarodowa SIPE, Analiza pisma chorego psychicznie artysty F.K., przygotowana przez Magdalenę Tyszkiewicz.

1980

- — Kraków, Sala wystawowa Klubu „Korona” w Krakowie – Podgórzu, wystawa - „Twórczość

Strona 2

i Cierpienie” zorganizowana przez Andrzeja Kowala.

1982 — Warszawa, Stara Prochownia, ogólnopolska wystawa prac malarskich, zainicjowana przez Andrzeja Kowala.

1983

- — Warszawa, Stara Prochownia, wystawa pt.

Psychoza i Twórczość, zainicjowana przez

Andrzeja Kowala.

1984

- — Kraków, Galeria Zejście, wystawa prac plastycznych pacjentów Oddziału Dziennego pt. Sztuka jako terapia, Zakład Wychowania Plastycznego WSP, Koło Artystyczno-Naukowe III Rok Studiów Zaocznych, zorganizowana przez Grażynę Borowik

1985

- — Kraków, spotkanie ze studentami WSP w Krakowie w Klubie Twórców Sztuki Nieprofesjonalnej, - Oddział Dzienny Kraków, ul. Limanowskiego 5, zorganizowane przez Andrzeja Kowala
- — Radom, Muzeum Okręgowe w Radomiu, wystawa p.t. Talent, Pasja, Intuicja zorganizowana przez Adama Zielezińskiego.

1986

- — Kraków, wrzesień 1986, Oddział Dzienny w Krakowie, przy ul. Limanowskiego 5, wystawa poplenerowa prac plastycznych, które powstały na Ogólnopolskim Plenerze Malarskim w Przybędzy, zorganizowana przez Andrzeja Kowala.

1980 - 1987

— Stronie Śląskie, Kraków, konkurs Mój los, moja choroba, moja nadzieja ogłoszony przez Komisję Psychopatologii Ekspresji przy Polskim Towarzystwie Psychiatrycznym, a zainicjowany przez Andrzeja Janickiego. Efektem tego konkursu było wydanie w kolejnych latach tomików poezji:

- Pisane w mroku – Stronie Śląskie, 1981; - Pisane w mroku – Stronie Śląskie, 1984; - Pisane w mroku – Stronie Śląskie, 1985;

Strona 3

- In statu nascendi – Stronie Śląskie, 1986;

- Światła w mroku – Kraków, 1987; 1987

- — Kraków, Kamieniołom im. Jana Pawła II przy Kościele Parafialnym Św. Józefa w Krakowie – Podgórzu, wystawa pt. Pasje utajone (prace pochodziły z dwóch ogólnopolskich plenerów malarskich organizowanych przez Szpital im. dr Józefa Babińskiego w Krakowie i Oddział Dzienny Limanowskiego 5 we wrześniu 1986 i maju 1987 r. Inicjator Andrzej Kowal
- — Kraków, Adam Lach z Klubu Twórców Sztuki Nieprofesjonalnej „Hestia” zdobył wyróżnienie za utwór literacki, którego forma była wzorowana na frazie muzycznej, a tematem była muzyka i związane z nią odczucia. Pan Adam Lach jest również autorem hymnu Klubu „Hestia” pt. Chcemy być inni, bardziej rodzinni
- — Legnica, Galeria BWA Nad Studnią, I Triennale Grafiki Twórczości Plastycznej Chorych Psychiczenie Art Brut (17 pacjentów z Klubu „Hestia” w Krakowie)
- — Wrocław, Zakład Muzykoterapii przy Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu ogłosił konkurs literacko – muzyczny
- — Zabrze, Muzeum Okręgowe, Malarstwo nawiedzone chorobą ducha, (10 pacjentów z Klubu „Hestia”)
1988
- — Kraków, Nowohuckie Centrum Kultury,
VI indywidualna wystawa prac Władysława Wałęgi pt. Lądowanie Wyobraźni. W tym czasie w Ośrodku TV Warszawa zrealizowano film biograficzny poświęcony artyście
- — Kraków, Nowohuckie Centrum Kultury, indywidualna wystawa twórczości plastycznej Renaty Bujak
- — Kraków, Zakładowy Dom Kultury, wystawa Renaty Bujak
- — Kraków, Dzielnicowy Ośrodek Kultury - Galeria

Strona 4

Rękawka, wystawa pt. Z głębin wyobraźni (12

twórców z Klubu „Hestia)

1990

- — Kraków, Nowohuckie Centrum Kultury, wystawa indywidualna Jana Depty
- — Kraków, Limanowskiego 5, Oddział Dzienny Szpitala im dr J. Babińskiego, Grupa Bohomazy wystawa prac plastycznych pacjentów z Rajska k/ Oświęcimia
- — Oświęcim, Zakładowy Dom Kultury w Oświęcimiu, wystawa prac plastycznych pt. Nasze rzeczy, (uczestnictwo pacjentów z Klubu „Hestia” i grupy twórców z Rajska k/ Oświęcimia)
- — Wrocław, Arteterapia, książeczka wydana przez Katedrę Arteterapii Akademii Muzycznej we Wrocławiu, Zespół Redakcyjny: prof. Leon Hanek, mgr Maria Passella
1991
- — Będzin, Biblioteka Publiczna, indywidualna wystawa

twórczości plastycznej Wojciecha Gumulińskiego

- — Katowice, Galeria BWA, Krajowa Wystawa Twórczości Plastycznej Osób Niepełnosprawnych - (udział 10 twórców z Klubu „Hestia”) 1992
- — Kraków, Sukiennice, Jan Olszak – malarstwo, słowo wprowadzające Zbigniew Ważydrąg 1993 — Katowice, Galeria Górnośląskiej Macierzy Kultury, Festiwal Bardzo Szczególnych Sztuk, wystawa Twórczości Wizualnej Osób Niepełnosprawnych (udział 12 twórców z Klubu Hestia z Krakowa)

— Kraków, Mikołajska 2, Polsko – Niemiecka wystawa obrazów, rysunków i rzeźb pt. Samotne wyspy wyobraźni (część polska) i Drogi przez formę i barwę / Wege durch Form und Farbe (część niemiecka),

25 września – 30 października 1993 r., — Płock, Płocka Galeria Sztuki, Przerazenie i ukojenie,

Strona 5

wystawa zbiorowa: Edmund Monsiel, Edward Sutor, Maria Wnęk, Władysław Wałęga, Ryszard Kosek, Stanisław Zagajewski, Renata Bujak i in.

— Radom, Muzeum Okręgowego im. J. Malczewskiego, Przerazenie i ukojenie, wystawa zbiorowa: Edmund Monsiel, Edward Sutor, Maria Wnęk, Władysław Wałęga, Ryszard Kosek, Stanisław Zagajewski, Renata Bujak i in.

1994 — Kraków, Hotel Forum, III Międzynarodowe

Biennale Sztuk Plastycznych Osób Niepełnosprawnych, wystawa pokonkursowa Ginąca Natura - Ginąca Europa (udział 5 pacjentów z Klubu „Hestia”)

— Kraków, Galeria „Camelot”, wystawa malarstwa Marii Wnęk, 3 listopad 1994

— Płock, Muzeum Mazowieckie, Wielka scena albo Pieśń o śmiertelniku, malarstwo Ryszarda Koska 1995 — Bruksela, Galeria Art En Marge,

wystawa zbiorowa malarstwa pacjentów psychiatrycznych (m.in. L. Zając, M Wnęk, K. Cycoń)

- — Gdynia, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Twórczym, wystawa malarstwa Mirosława Śledzia pt. Kwadryzm, 16.03.1996 – 24.04.1996
- — Kraków, Dom Kultury – Podgórze, Klub Osiedlowy Solvay - indywidualna wystawa fotografii Włodzimierza Szewczyka
- — Kraków, Galeria BWA, pokonkursowa wystawa fotograficzna (m.in. prace Włodzimierza Szewczyka, który otrzymał wyróżnienie).
- — Kraków, Klub Garnizonowy indywidualna wystawa twórczości plastycznej Jana Depty
- — Krynica, Galeria Romanówka, wystawa

Strona 6

indywidualna Władysława Wałęgi — Radom Muzeum Okręgowo, indywidualna wystawa twórczości malarskiej Władysława Wałęgi.

1996

- — Bydgoszcz, I Ogólnopolski Plener Malarski im. Teofila Ociepki (udział 10 twórców z Klubu „Hestia”)
- — Bydgoszcz, Galeria Wieża Ciśnień, wystawa pokonkursowa
- — Dortmund, Klinika Psychiatrii, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Bruksela, Galeria Art en Marge, malarstwo Ryszarda Koska, wystawa indywidualna
- — Gandawa, Europejski Kongres Psychiatrów, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Gdynia, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Twórczym, Kwadryzm, wystawa malarstwa Mirosława Śledzia, 16.03.1996 – 24-04-1996
- — Gdynia, wystawa pt. Klub Miłośników Sztuki – Swojemu Miastu, malarstwo Mirosława Śledzia, Włodzimierza Stepuro, Dariusza Rybki, 27 września -17 października 1996 r.
- — Kraków, Zbliżenia z cieniem / Annäherung an den Schatten – tomik wierszy w wersji dwujęzycznej polsko – niemieckiej, przełożył na język niemiecki Krzysztof Lipiński, wydawca: KSN im Józefa Babińskiego w Krakowie
- — Kraków, Centrum Sztuki Japońskiej Mangha, IV Międzynarodowe Biennale Sztuki Osób Niepełnosprawnych, wystawa pokonkursowa (udział 3 pacjentów z Klubu „Hestia”)
- — Kraków, powitanie Galerii Miodowa w 1994 r. przy Oddziale Dziennym Katedry Psychiatrii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego (obecnie: [Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej](#)) przez artystkę malarkę Małgorzatę Bundzewicz

Strona 7

- — Nowy York, Konsulat Generalny RP, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Płock, Płocka Galeria Sztuki, Edmund Monsiel – odsłona druga, wystawa indywidualna. 1997
- — Bydgoszcz, Wojewódzki Ośrodek Kultury, VIII Ogólnopolski Przegląd Tkaniny Unikatowej Amatorskiej z Oddziału Dziennego w Krakowie
- — Gdynia, „wystawa Jesienne Liście, członkowie Klubu Miłośników Sztuki, 28 listopad - 18 grudzień 1997
- — Hamburg Centrum Kongresowe, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Kraków, Galeria Sienna 5 Krakowskiej Fundacji Hamlet, „Elementy religijne w obrazach twórców z domu Kannen w Münster i Pracowni Plastycznej Krakowskiego Szpitala Neuropsychiatrycznego im. J. Babińskiego w Krakowie, 03.06 – 20.06. 1997
- — Kraków, Kawiarnia „Inkwizytor” Politechniki Krakowskiej przy ul. Kanoniczej 1, wystawa zbiorowa twórczości plastycznej Twórców Sztuki Nieprofesjonalnej Klubu

„Hestia” z udziałem prof. Wiktora Zina,

- — Kraków, Hotel Forum, wystawa malarska Kwiaty zorganizowana przez Fundację Sztuki Osób Niepełnosprawnych (udział 8 pacjentów z Klubu Hestia)
- — Kraków, konkurs Wiara i sztuka zorganizowany przez Fundację Sztuki Osób Niepełnosprawnych (udział 10 klubowiczów z Klubu Hestia)
- — Kraków, Galeria Politechniki Krakowskiej, ul. Kanonicza 1 oraz Muzeum Diecezjalne przy ul. Grodzkiej, ekspozycja pokonkursowa pt. Wiara i sztuka
- — Kraków, Galeria Hamlet-Kraków, ul. Sienna 5 - indywidualna wystawa Miłogosta Ćwiertni
- — Lublin, Galeria pod Czwórką, Malarstwo niezwykle Renaty Bujak, słowo wprowadzające Tadeusz

Strona 8

Młynarczyk, kwiecień - maj 1994. Artykuł Izabeli

Pieczary do Gazety Krakowskiej 13.05.1994

- — Lublin, Odmienny Świat, wybór wierszy, wydawca:
Lubelski Regionalny Zespół Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego
- — Pruszków, Oranżeria Muzeum Hutnictwa, wystawa: Z Tworowskiej Galerii
- — Wilno Galeria Sztuki, wystawa: Z Tworowskiej Galerii
1998
- — Arhus, Galeria Sztuki Galo i Selmer, wystawa: Z
Tworowskiej Galerii
- — Bydgoszcz II Ogólnopolski Konkurs Malarski im. Teofila Ociepki, (udział 12 twórców z Klubu Hestia), Władysław Wałęga otrzymał wyróżnienie za pracę pt. Ciekawość (65/92 cm)
- — Bydgoszcz Galeria Wieża Ciśnień, wystawa pokonkursowa
- — Bydgoszcz, Sala Senacka Rektoratu Akademii Medycznej w Bydgoszczy, wystawa Twórczość bez granic zorganizowana z okazji XXXIX Zjazdu Psychiatrów Polskich
- — Bydgoszcz, XXXIX Zjazd Psychiatrów Polskich, Sesja Naukowa Komisji Psychopatologii Ekspresji pt. Arteterapia stosowana w krajowym leczeniu psychiatrycznym, 5 czerwca 1998 r. (Materiały z tej sesji zostały wydane w roku 2000).
- — Hamburg Galeria Atrium, wystawa Z Tworowskiej Galerii
— Kraków, Pałac Sztuki, V Międzynarodowe Biennale Sztuk Plastycznych Osób Niepełnosprawnych, wystawa pokonkursowa (udział 6 członków Klubu „Hestia”)
— Kraków, Galeria Politechniki Krakowskiej, wystawa rysunków i pastelii Wojciecha Gumulińskiego
— Kraków, Galeria Politechniki Krakowskiej, indywidualna wystawa twórczości malarskiej

Strona 9

Leszka Zająca — Kraków, Szkoła Służb Społecznych

Pracowników Socjalnych, wystawa fotografii Włodzimierza Szewczyka (uczniowie ww. szkoły odbywają praktyki w Oddziale Dziennym)

- — Warszawa, Dom Artysty Plastyka, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Lublin, Odmienny Świat, wybór wierszy, wydawca Lubelski Regionalny Zespół Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego
1999
- — Gdynia, Klub Miłośników Sztuki, Akt II, wystawa
Mirosława Śledzia, 05.03-25.03.99
- — Kraków, Konferencja Naukowa pt. Pogranicza –
literatura, teatr i psychiatria. Polsko – niemiecki bilans badań naukowych i doświadczenia
praktycznego, ogłoszono 8 referatów w języku polskim i 5 w języku niemieckim
Akademia Pedagogiczna w Krakowie, 25-27 października 1999
- — Kraków, Galeria Politechniki Krakowskiej przy ul. Kanoniczej 1, wystawa malarstwa
Jana Depty
- — Paryż, Instytut Polskiej Ambasady, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii
2000
- — Bydgoszcz, wydanie książki pt. Arteterapia
stosowana w krajowym leczeniu psychiatrycznym
zawierającej referaty ogłoszone podczas 39 Zjazdu Psychiatrów Polskich w Bydgoszczy w
1998 roku. Redaktor Andrzej Janicki, Stronie Śląskie.
- — Bydgoszcz, Galeria Wieża Ciśnień, III Ogólnopolski Konkurs Malarski im. Teofila
Ociepki, Władysław Wałęga zdobył II nagrodę za obraz pt. W rozjazdach, 21.10 –
11.11.2000
- — Bruksela Heidelberg, Mediolan, Bordeaux, wystawa objazdowa „Histories de vivre”
(2000 – 2001)
- — Gandawa, Centrum Psychiatrii Sint Jande Deo, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii

Strona 10

- — Kraków, Muzeum Narodowe, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii
- — Lublin, Odmienny Świat, wybór wierszy, wydawca: Lubelski Regionalny Zespół
Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego
- — Paryż, Muzeum Luwr i Oranżeria Luksemburska, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Wiedeń, Galeria Sztuki Sotheby's, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Wiedeń, Światowy Kongres Psychiatrów, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii
2001
- — Dortmund, Klinika Psychiatrii, wystawa Z
Tworkowskiej Galerii
- — Gandawa Muzeum Sztuki Współczesnej, wystawa Z
Tworkowskiej Galerii
- — Gdynia, wystawa malarstwa i rzeźby pt. Twórcy
Klubu Miłośników Sztuki – Swojemu Miastu B. Łowkis, K. Opiola, M. Śledź, Wł. Stepuro,

- D. Rybka, R. Zieliński, R. Stechyra, R. Korzeniowski
- — Kraków, Moje pieśni będą żyły, gdy mnie już nie będzie, spektakl teatralny poświęcony Annie von Droste Hülshoff w wykonaniu studentów PWST, w reżyserii Moniki Rasiewicz
 - — Kraków, wystawa malarstwa pt. Kształty i barwy przeżyć w Galeria Biblioteki Akademii Pedagogicznej w Krakowie
 - — Kraków, Pogranicza – Literatura, Teatr i Psychiatria, Polsko – Niemiecki bilans badań naukowych i doświadczenia praktycznego. Redakcja: Anna Radzik, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej w Krakowie
 - — Kraków, Centrum Kultury Żydowskiej, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
 - — Madryt, Światowy Kongres Psychiatrii, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
 - — Münster, Internationale Fachtagung, 24 – 26 maj
 - — Paderborn, Centrum Psychiatrii, wystawa Z

Strona 11

Tworkowskiej Galerii

- — Praga-Bohnice, Szpital Psychiatryczny, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Warszawa, Biblioteka Narodowa, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Chicago, Muzeum Polskie, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Gdynia, Klub Miłośników Sztuki przy Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Twórczym, wystawa pt. Malarstwo Włodzimierza Stepury
- — Gniezno, Galeria Dziekanka, wystawa Pracowni Terapii przez Sztukę.
- — Gniezno Galeria Staromiejska MOK, wystawa pod hasłem Schizofrenia otwórzcie drzwi
- — Gniezno, Galeria Pracowni Terapii przez Sztukę, wystawa pt. „Nowe miejsce – nowe prace”,
- — Kraków, Klub Twórców Sztuki Nieprofesjonalnej HESTIA, Leszek Michalik MÓJ ŚWIAT – wiersze wybrane. Redakcja i opracowanie Marek Oszustowski
- — Kraków 23-06-2002 Uroczystość odsłonięcia pomnika w 60 rocznicę eksterminacji chorych psychicznie w Szpitalu Specjalistycznym im. Józefa Babińskiego w Krakowie i sympozjum naukowe w Teatrze Szpitala
- — Kraków listopad 20 Tatr i Willa Szpitala J. Babińskiego, wystawa po plenerze w Zubrzyicy zorganizowanym w ramach Programu Europejskiego - Kultura 2000 – Space to Live’
- — Kraków Muzeum Narodowe, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii
- — Lublin, Odmienny Świat, wybór wierszy, wydawca: Lubelski Regionalny Zespół Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego
- — Warszawa, Instytut Psychiatrii i Neurologii, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii
- — Yokohama, Światowy Kongres Psychiatrów,

Strona 12

wystawa: Z Tworkowskiej Galerii 2003

- — Gdańsk-Oliwa, Targi Sztuki, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii
- — Gniezno, Galeria MOK, Pracownia, wystawa i aukcja prac w Medycznym Studium Zawodowym
- — Gniezno, wystawa pod hasłem Schizofrenia otwórzcie drzwi
- — Grodzisk Mazowiecki, Centrum Medyczne, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii
- — Kraków, Instytut Goethe'go, Konsulat Austriacki, Szpital J. Babińskiego, prezentacja rezultatów, programu Space to Live z udziałem gości zagranicznych
- — Kraków, Klub Twórców Sztuki Nieprofesjonalnej HESTIA, Leszek Michalik BRAMY RAJU – wiersze wybrane. Redakcja i opracowanie Marek Oszustowski
- — Kraków, Biblioteka Klubu Poetyckiego WIR, Ewa Anna Polej MIŁOŚĆ NIESPEŁNIONA, wydawca: Centrum Terapii przez Sztukę Willa, Klub Poetycki WIR
- — Kopenhaga, Muzeum Narodowe, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Pruszków, Miejski Ośrodek Kultury, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii, (2003-2006)
- — Poznań, CK Zamek wystawa zbiorowa pt. Integracja przez sztukę 2003
- — Münster, Wydanie książki Space to live (Blisko – Daleko – Przestrzenie Życia dokumentującej Europejski Projekt Space to live, pod redakcją H.H. Koch, U. Jüngst, W. Pittrich, H. Knirim
- — Lublin, Odmienny Świat, wybór wierszy, wydawca: Lubelski Regionalny Zespół Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego
- — Warszawa, powołanie Sekcji Naukowej Psychiatria i Sztuka w miejsce Komisji Psychopatologii

Strona 13

Ekspresji, której nazwa została następnie zmieniona na Sekcję Naukową Arteterapii Polskiego Towarzystwa Naukowego. Sekcją do 2010 roku kierował Andrzej Kowal

2004

- — Gdynia, Zakręcona Gdynia – wystawa malarstwa Mirosława Śledzia
- — Gniezno, Galeria Dziekanka i Medyczne Studium Zawodowe wystawy pod hasłem Schizofrenia otwórzcie drzwi
- — Kraków, Muzeum Czartoryskich, wystawa Z Tworkowskiej Galerii
- — Kraków, Galeria Goethe Instytut, wystawa pt. Spojrzenie, organizator Galeria Miodowa
- — Kraków, Sukiennice, wystawa artystów – terapeutów, Galeria ZPAP, organizator Galeria Miodowa
- — Tworki, I Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka, maj 2004, zorganizowana wspólnie z Stowarzyszeniem Amici di Tworki

- — Poznań, CK Zamek, wystawa zbiorowa, Integracja przez sztukę
- — Tworki, I-sza Konferencja z cyklu „Psychiatria i Sztuka”
- — Warszawa, Twórczość naszą nadzieją – wystawa zbiorowa zorganizowana z okazji XLI Zjazdu Psychiatrów Polskich w hotelu Gromada, 17-19 czerwiec
- — Warszawa, Psychiatria i sztuka. Oblicza psychiatrii, wydawca: Szpital Specjalistyczny im. dra Józefa Babińskiego w Krakowie. Materiały z wystawy towarzyszące 41 Zjazdowi Psychiatrów Polskich
2005
- — Bydgoszcz, 7-29 października, Wojewódzki Ośrodek Kultury, Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego, Czerwony Spichlerz Ogólnopolski Konkurs Kultury w Bydgoszczy,

Strona 14

w którym m.in. Władysław Wałęga otrzymał I nagrodę za prace olejne pt. „Zamyślenie” i „Osobiste przypadki wypadki”

- — Gdynia, wystawa prac Mirosława Śledzia – Reminiscencje pobytu w Wilnie i Druskiennikach, 16.12.2005 – 19.01.2006
- — Gniezno, Galeria Dziekanka wystawa pod hasłem Schizofrenia otwórzcie drzwi
- — Gniezno, Galeria Blick – Collegium Europeanum Gnesense, wystawa Ukryte sensy
- — Kraków, Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka wspólnie z Centrum Pomocy Psychiatrycznej Szpitala im dr J. Babińskiego w Krakowie Nowej Hucie zrealizowało program pt. Rehabilitacja poprzez pracę. Program wspierany finansowo przez Gminę Miejską Kraków polegał na szkoleniu osób po kryzysach psychicznych w zakresie rękodzieła – wykonywaniu oryginalnej tkaniny ekologicznej z torebek plastikowych jednorazowego użytku.
- — Kraków, wystawa zbiorowa w Pałacu Sztuki pt. Kobieta i mężczyzna, organizator „Galeria Miodowa”
- — Kraków, II Konferencja z cyklu „Psychiatria i Sztuka” pt. Przegląd Form Teatralnych, wystawy towarzyszące: - Galeria po 4-ką, Oddział 4 A,
- Klub Malarski Gry barwne, Oddział 7B - Galeria Willa, wystawa prac z pleneru malarskiego w Kościelisku, - Teatr, wystawa Szpital w starej fotografii, - Galeria d’art. Naif, Kraków, ul Józefa 11
- — Kraków, II Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka poświęcona różnym formom teatralnym znajdującym zastosowanie w leczeniu i rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi, zorganizowana przez Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka we współpracy z Szpitalem im dr Józefa Babińskiego w Krakowie (Kobierzynie) w maju 2005 r.
- — Kraków, Zblizenia / Annäherungen, tomik wierszy w

Strona 15

wersji dwujęzycznej polsko – niemieckiej, przełożył na język niemiecki Krzysztof Lipiński, wydawca: Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka oraz Sekcja Naukowa Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego „Psychiatria i Sztuka”. Tomik wierszy został przedstawiony na otwarciu wystawy w styczniu

i w lutym 2005 w Münster na zakończenie programu europejskiego Space to live oraz na Światowych Dniach Młodzieży w Kolonii w sierpniu i wrześniu 2005 roku

- — Lublin, Odmienny Świat, wybór wierszy, wydawca: Lubelski Regionalny Zespół Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego
- — Lublin, Kamila Bandrowska Świąteczko w tunelu IX Ogólnopolski Konkurs Literacki Odmienny Świat
- — Münster, Westfalskie Muzeum Historii Sztuki i Kultury, Wystawa prac wykonanych w Programie Europejskim Space to Live
- — Poznań, Teatr Muzyczny, wystawa zbiorowa, Twórcza ekspresja –
- — Poznań, CK Zamek, wystawa zbiorowa Integracja przez sztukę 2006
- — Beffast, Irlandia, XVII Międzynarodowy Kongres SIPE pt. Creative Transformation, 6 – 9 września 2006
- — Gdynia, wystawa prac Mirosława Śledzia – Reminiscencje z Pobytu w Wilnie i Druskiennikach, 16.12.05 -19.01.2006
- — Gniezno, Galeria Dziekanka, wystawa Razem w sztuce
- — Kazimierz Dolny n/Wisłą, III Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka pt. Przeżycia. Twórczość literacka. Terapia, 19-20 maja 2006
- — Kraków, wystawa pt. Spotkanie w ogrodzie, organizator „Galeria Miodowa”
- — Lublin, Odmienny Świat, wybór wierszy, wydawca:

Strona 16

Lubelski Regionalny Zespół Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego

- — Płock, Towarzystwo Naukowe Płockie, Biblioteka Zielińskich, indywidualna wystawa Obrazy pierwsze Ryszarda Kosk, która wędruje przez półtora roku: Dom Dziennikarza w Kazimierzu Dolnym, Galeria Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej w Bydgoszczy, Galeria Promyk w Gdańsku, Galeria TAK w Poznaniu, Pod Sukniami... Fabryka Doznań w Szczecinie i in.
- — Poznań, CK Zamek, wystawa zbiorowa Integracja przez sztukę — Rovensburg, Centrum Wystawowe, wystawa: Z Tworkowskiej Galerii 2007 — Gniezno, Galeria Dziekanka, Razem w sztuce — Hamburg i Bremen, wystawa pt. Frauenbilder Männerbikler, współorganizator „Galeria Miodowa”
- — Kraków, Z inicjatywy Stowarzyszenia Psychiatria i Sztuki oraz Instytutu Sztuki Akademii Pedagogicznej w Krakowie w 2007 roku otwarto we wrześniu 2007 trzy-semesterne studia podyplomowe Arteterapia – Sztuki Plastyczne, w których członkowie Stowarzyszenia biorą udział jako wykładowcy, prowadzący ćwiczenia i praktyki
- — Kraków, W roku 2007 zrealizowano w Krakowie w Oddziale Dziennym w Nowej Hucie Centrum B program pt. Przeciw biedzie i marginalizacji, program wspierany finansowo przez Gminę Kraków. Uczestnikami zajęć byli pacjenci PZP, oddziałów dziennych i DPS,

WTZ, i DŚ.

- — Kraków, Pałac Sztuki, wystawa pt. Spotkanie w mieście, organizator „Galeria Miodowa”
- — Poznań, Pracownia Terapii przez Sztukę, Między realnością a iluzją oraz w CK „Zamek”, Integracja przez sztukę - wystawa zbiorowa

Strona 17

- — Poznań, Dziekanka i Galeria Miejska Arsenał w Poznaniu, Śniła mi się rzeczywistość, wystawa kończąca I etap konkursu
- — Poznań, Pracownia Terapii przez Sztukę, Galeria Zielona, wystawa Borys Witomski,
- — Rawensburg, wystawa pt. Art Studio, współorganizator „Galeria Miodowa”
- — Wrocław, IV Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka pt. Psychiatria i film, Wrocław, ul. Strzegomska 55, Instytut Pedagogiki Specjalnej Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP. Konferencja zorganizowana przez Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka, Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej we Wrocławiu, Specjalistyczny Zespół Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu i Sekcję Naukową Arteterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, 23 i 24 listopada 2007
2008
- — Gniezno, Galeria Dziekanka, Razem w Sztuce
17 października 2008 godz. 11:30
- — Kraków, V Konferencja z cyklu
Psychiatria i Sztuka, I Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. Edukacja w Arteterapii, zorganizowana wspólnie z Wydziałem Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Podczas Konferencji ogłoszono 29 referatów przygotowanych przez prelegentów z różnych regionów Polski, a także: z Australii, Danii, Norwegii, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, 17-18 października 2008 r
- — Kraków, Centrum Kultury Dworek Białoprądnicki, wystawa pt. Spotkanie w Dworku, , współorganizator Galeria Miodowa
- — Kraków, W Oddziale Dziennym w Krakowie Nowej Hucie Centrum B zrealizowano program Twórczość – moją drogą życia wspierany finansowo przez Gminę Kraków

Strona 18

- — Poznań, z Pracowni Terapii przez Sztukę, w Galerii Zielona, wystawa Wiesław Piotrowski i Agata Musik Puszczyków, Dom Pomocy Maltańskiej i Poznań Starostwo Powiatowe, wystawa pokonkursowa Kolory świata
- — Poznań, CK Zamek, wystawa zbiorowa, Integracja przez sztukę - 2008
- — Radom, Muzeum im. Jacka Malczewskiego, otwarcie wystawy LĄDOWANIE WYOBRAŻNI, Malarstwo Władysława Wałęgi, 9 kwietnia 2008
2009
- — Gniezno, wystawa na otwarcie Galerii Centrum
Aktywności Społecznej Largo
- — Kraków, Galerii Lamelli Mini,
wystawa pt. Mój Kraków

- — Kraków, wystawa pt. Od codzienności do marzeń, Pałac Sztuki, współorganizator Galeria Miodowa
- — Lizbona XIX Międzynarodowy Kongres SIPE
Udział wzięli: Magdalena Tyszkiewicz i Wanda Żuchowicz
- — Łódź, III Ogólnopolska Konferencja Szkoleniowa – Naukowa pt. Arteterapia w medycynie i edukacji – od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych, zorganizowana przez Akademię Humanistyczno – Ekonomiczną w Łodzi, od 20 do 22 listopada 2009
- — Łódź, Andrea Gilroy - Arteterapia – badania i praktyka, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno – Ekonomicznej w Łodzi, 2009
- — Płock, Muzeum Mazowieckie, zbiorowa wystawa: Od Egzekucji do uniewinnienia. Sztuka naiwna, inna, intuicyjna, art brut, outsider art, insitus art, ekspresja psychopatologiczna, Ryszard Kosek, Radosław Pytelewski, Adam Dembiński, Marianna Razik, Halina Dylewska, Włodzimierz Rosłon, Krzysztof Wiśniewski, Tadeusz Głowala, Roman Rutkowski, Regina Chłudzińska, Jan Czubak, Helena Szczypawka-Ptaszyńska i in.

Strona 19

- — Płock, Stowarzyszenie Edukacyjno – Artystyczne OTO JA wystawa prac Adama Nidzgorskiego,
- — Poznań, „Kadr z filmu – kadr z życia”, wystawy w Galerii „Zielona” w „Zielonym Centrum”, w Galerii Pod Lipami i w Bibliotece Raczyńskich
- — Poznań, CK ZAMEK, Integracja przez sztukę – 2009, wystawa zbiorowa
- — Poznań, Odzyskać siebie, Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa
- — Poznań, Starostwo Powiatowe, Kosmos
- — Puszczykowo, Dom Pomocy Maltańskiej Kosmos, wystawa pokonkursowa,
- — Raciborowice, wystawa pt. Sacrum raciborowickie, współorganizator Galeria Miodowa 2010
- — Budapeszt, SIPE VI, Hungarian Colloquium in Budapest, 2 – 4 września 2010
- — Gniezno, Twórcze ekspresje, w ramach ogólnopolskiej konferencji Wizerunek psychiatrii w mediach i społeczeństwie, Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gnieźnie. Wystawa przedstawiona również w Galerii Gminnego Ośrodka Kultury w Niechanowie.
- — Kraków, Przewodniczącym Sekcji Naukowej Arteterapia został wybrany Bartosz Łoza
- — Kraków, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, ul Podchorążych 2, Studenci Wydziału Sztuki i Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka wystawa prac plastycznych pt. Na zewnątrz i od środka, 19.05.2010
- — Kraków, Zielony Dół, wystawa poplenerowa Zielony / niebieski, wernisaż 7 września

2010

- — Zabrze, Muzeum Miejskie, Galeria Muzeum Zabrze ul. 3 Maja 6, otwarcie wystawy sztuki art. brut, Galernicy Wrażliwości, wystawa dostępna od 29 czerwca do 19 września 2010
- — Płock, wystawy prac: Genowefy Jackowskiej –

Strona 20

czerwiec – sierpień; Barbary Chęćickiej – czerwiec – lipiec; Reginy Chłudzińskiej; Stowarzyszenie Edukacyjno – Artystyczne OTO JA

- — Płock, Muzeum Mazowieckie, wystawa prac Bogdana Ziętka
- — Poznań, Centrum Kongresowe MTP, Twórczość z potrzeby ekspresji, wystawa podczas 43 Zjazdu Psychiatrów Polskich
- — Poznań, CK Zamek, Integracja przez sztukę – 2010, wystawa zbiorowa
- — Poznań, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu Międzynarodowa Konferencja Naukowa Podmiot. Sztuka-Terapia-Edukacja
- — Poznań, Puszczykowo, Kadry z naszej codzienności, wystawa zbiorowa w Domu Pomocy Maltańskiej w Puszczykowie i w wystawa pokonkursowa w Starostwie Powiatowym w Poznaniu
- — Poznań, Galeria Coffe House, Agata Musik

2011

- — Kraków, VI Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka, II Międzynarodowa Konferencja Szkoleniowo – Naukowa pt. W kierunku autentyczności. Twórcza ekspresja i artyści z kręgu art. brut. Konferencja zorganizowana przez Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im KEN w Krakowie i Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka, Kraków ul. Podchorążych 2, Audytorium im. prof. W. Danka, 20-21 maja 2011
- — Kraków, W kierunku autentyczności, wystawa zorganizowana przez Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie, Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka, 21 maja – 30 października 2011
- — Kraków, Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków ul Podchorążych 2, W kierunku autentyczności, wystawa towarzysząca Międzynarodowej

Strona 21

Konferencji Naukowej z cyklu Psychiatria i Sztuka,

20 maja – 5 czerwca 2011.

- — Kraków, Wydanie książki W kierunku autentyczności Twórcza ekspresja i artyści z kręgu art brut Wydawca: Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wydawnictwo wsparte finansowo przez Gminę Kraków. Książka zawiera zbiór referatów z Konferencji w Krakowie, maj 2011
- — Kraków, Pałac Sztuki, wystawa pt. Świat do góry nogami, współorganizator Galeria Miodowa

- — Neapol, Międzynarodowy Kongres CISAT, organizator: prof. Roberto Passini. Na Kongresie Magdalena Tyszkiewicz i Wanda Żuchowicz przedstawiły prace literackie członków Klubu Miłośników Sztuki z Gdyni
- — Łódź, Wydanie książki pt. Arteterapia Od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych Redakcja: Wiesław Karolak, Barbara Kaczorowska. Wydawnictwo: Akademia Humanistyczno – Ekonomiczna w Łodzi. Książka zawiera zbiór referatów z Konferencji w 2009 roku
- — Poznań, CK Zamek, Integracja przez sztukę-2011, wystawa zbiorowa
- — Poznań, PODMIOT Sztuka - Terapia - Edukacja. W poszukiwaniu sensu terapii zagubionego podmiotu poprzez sztukę, Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego
- — Płock, Dom Darmstadt, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Malarstwo Ryszarda Koska, w towarzyszącym akcydensie tekst Zofii Łoś, bez tytułu, 6-25 wrzesień 2011
- — Płock, Muzeum Mazowieckie, wystawa prac Erwina Sówki, październik 2011

Strona 22

2012

- — Gdynia, Gdyńskie Centrum Organizacji Pozarządowych, wystawa malarstwa członków Klubu Miłośników Sztuki pt. Tworzę więc jestem – Klub Miłośników Sztuki wczoraj i dziś, 17 sierpnia – 19 września 2012
- — Gdynia, w ramach spotkania „Schizofrenia Otwórzcie Drzwi” odbył się koncert Włodka Stepuro, 07-10-października 2012
- — Gniezno, Poznań, Granice, wystawa w Galerii Miejskiego Ośrodka Kultury w Gnieźnie w ramach projektu „Gniezno w szafie” i w Centrum Konferencyjnym Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu podczas konferencji Partnerstwo dla zdrowia psychicznego
- — Kraków, VII Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka, III Międzynarodowa Konferencja Szkoleniowo – Naukowa pt. Światy równoległe. Sztuka narzędziem terapii i komunikacji, 18-19 maja 2012
- — Kraków, Uniwersytet Pedagogiczny, ul. Podchorążych 2, I wystawa Światy Równoległe, 18 maj 2012,
- — Kraków, Galeria Albert, II wystawa, Andrzejewski, Kraków, Sienna 5, 18 maj 2011,
- — Kraków, Muzeum Etnograficzne, Kraków, Plac Wolnica 1, III wystawa, Światy równoległe, 18 maj 2012
- — Kraków, Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie, III Wystawa pt. Światy równoległe, od 10 maja 2012 r.
- — Kraków, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków, ul Podchorążych 2, wystawa malarstwa 750 spojrzeń Matki Boskiej – Jacek Kubowicz – malarstwo art brut, 4-15 czerwca 2012
- — Kraków, Pałac Sztuki, wystawa malarstwa Anioły

Strona 23

latają nisko, , współorganizator Galeria Miodowa

- — Niechanów, Twórcze ekspresje, wystawa z Galerii Gminnego Ośrodka Kultury
 - — Nitra, Słowacja, sympozjum i warsztaty w czasie których przedstawiono prace malarskie Mirosława Śledzia
 - — Płock, Galeria Sputnik, wystawa prac Radka Pytlewskiego, marzec 2012
 - — Płock, Muzeum Mazowieckie, wystawa prac Stanisława Kogucika
 - — Poznań, Oblicza kryzysu współczesnego człowieka, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, Bartel R. Arteterapia jako sposób na wychodzenie z kryzysu i twórczy rozwój, s. 233-256
 - — Puszczykowo, Poznań, wystawa pokonkursowa Mikrokosmos w Domu Pomocy Maltańskiej w Puszczykowie i w Starostwie Powiatowym w Poznaniu
 - — Tuluza, Francja, XX Międzynarodowy Kongres SIPE Amours, Desamours, referaty wygłosiły m.in. Barbara Gawda z Lubluna, Magdalena Tyszkiewicz i Wanda Żuchowicz z Gdyni oraz Beata Zuba – Palichleb z Krakowa. Szczegóły patrz (www.psychiatriaisztuka.pl/kongres-w-tuluzie)
- 2013
- — Gdańsk, wystawa Pamiętajcie o ogrodach. Piąty rok z rządu na przełomie lipca i sierpnia w Galerii Nadbałtyckiego Centrum Kultury w Ratuszu Staromiejskim w Gdańsku organizowana jest wystawa malarstwa artystów z Pomorza i litewskiego uzdrowiska Druskienniki. Na wystawach prezentowano m.in. prace Mirosława Śledzia,
20 lipca do 4 sierpnia 2013
 - — Gdańsk-Gdynia-Sopot, Przez sztukę do tolerancji, wystawa prac malarskich Mirosława Śledzia

Strona 24

i koncerty członków Klubu Miłośników Sztuki z Gdyni, 13-16 października 2013

- — Gdynia, wernisaż wystawy Mirosława Śledzia Kwadratyzm Cyfrowy, w Galerii Cordia w Gdyni Chyloni, 13 lipiec 2013
- — Gdynia, Towarzystwo Miłośników Gdyni, wernisaż wystawy indywidualnej Edmunda Rocha, twórcy z Klubu Miłośników Sztuki, 22 listopada 2013 r.,
- — Kraków, Galeria Miodowa, wystawa Pawła Voglera, czerwiec 2013
- — Kraków, VIII Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka, IV Międzynarodowa Konferencja Szkoleniowo – Naukowa pt. Portret / Autoportret Identyfikacja i tożsamość, twórcy z kręgu sztuki art brut, zorganizowana przez Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i

Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka, 20-21 września 2013

- — Kraków, wystawa Dolny Pałacu Sztuki w Krakowie pl. Szczepański 1, „Portret / Autoportret Identyfikacja i tożsamość, twórcy z kręgu sztuki art. Brut, 20-30 września 2013
- — Kraków, Galeria Zejście, wernisaż wystawy Mój świat – moje miasto. Wystawa zorganizowana w ramach projektu Jesteśmy, aktywizacja twórcza i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi. Projekt prowadzony przez Fundację Maximum, wspierany finansowo przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, 18 października 2013
- — Kraków, Galeria Zejście, wystawa rysunków Tadeusza Andrzejewskiego, wernisaż 1 lutego 2013
- — Lublin, XLIV Zjazd Psychiatrów Polskich. Ścieżka IV Między psychiatrią a naukami, humanistycznymi
Sesja 5 i Sesja 15 Od psychopatologii ekspresji do arteterapii została wypełniona 14 referatami, 27-29 czerwca 2013
- — Płock, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Dom Darmstad, wystawa prac plastycznych Od art brut do art. Naive, kolekcja Andrzeja Kwasiborskiego,

Strona **25**

21-30 czerwiec 2013

- — Płock, Wystawa malarstwa Ryszarda Koska, wystawa zrealizowana w ramach obchodów XII Ogólnopolskiego Dnia Solidarności z Osobami Chorymi na Schizofrenię, organizator: Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Reja 15/3 przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Płocku, w towarzyszącym akcydensie: Zofia Łoś, Garnitury Ryszarda Koska, 29 sierpień – 20 wrzesień 2013
- — Poznań, Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i dziennikarstwa, I Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu Arteterapia – Sztuka – Edukacja pt. Arteterapia – zdrowie dzięki sztuce. Człowiek w świecie fizycznym i metafizycznym, 14-15 października 2013
- — Poznań, Difin SA Warszawa, wydało książkę Mai Stańko – Kaczmarek pt.: Arteterapia i warsztaty edukacji twórczej.
- — Poznań, Wielozmysłowość w kulturze i edukacji, konferencja w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli
- — Tworki, Mazowieckie Specjalistyczne Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza, Pruszków, ul. Partyzantów 2/4 - Pałacyk nad Utratą, konferencja Czas na Arteterapię / Time for Art Therapy, 26 kwietnia 2013. Organizatorzy: Mazowieckie Specjalistyczne Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza; Towarzystwo Przyjaciół Tworek „Amici di Tworki”; Sekcja Naukowa Arteterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego; Instytut Edukacji Artystycznej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej; II Klinika Psychiatrii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
- — Tworki, Przewodniczącą Sekcji Naukowej Arteterapii została wybrana Aleksandra Chmielnicka Plaskota
- — Warszawa, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

wydała książkę

Strona 26

pt. Arteterapia: od teorii do terapii. Podręcznik przedmiotu pod redakcją naukową: Bartosza Łozy, Aleksandry Chmielnickiej – Plaskoty, Tomasza Rudowskiego. Warszawa 2013.

- — Wiedeń, World Psychiatric Association International Congress, referat Wandy Żuchowicz i Magdaleny Tyszkiewicz The see the world, 27-30 październik 2013
- — Wrocław, Akademia Sztuk Pięknych im Eugeniusza Gepperta, konferencja Kreacja wizualna jako przestrzeń rozwoju osobowego i mediacji sztuki
2014
- — Kutno, Muzeum Regionalne, Malarstwo Ryszarda Koska, wernisaż 2 kwietnia 2014, podczas wernisażu projekcja filmu Z ptakami fruwał, reżyser Tadeusz Bystram, 2003
- — Kraków, Prywatne wnętrze, wernisaż wystawy rysunków i obrazów (Renata Bujak, Mirosław Śledź z Gdyni, Zbigniew Ważydrąg, Leszek Zajac...) ze zbiorów Szpitala Specjalistycznego im. dr-a Józefa Babińskiego w Krakowie, 12 kwietnia 2014 r.
- — Tworki, II Ogólnopolska Konferencja Arteterapii pt. Moc Arteterapii, 15 maja 2014
- — Kraków, V Europejski Kongres Ericksonowski, Kreatywność w psychoterapii, hipnoza w psychoterapii, 12-15 czerwiec 2014 r.
- — Kraków, IX Konferencja z cyklu Psychiatria i Sztuka, V Międzynarodowa Konferencja Szkoleniowo – Naukowa pt. Słowo w obrazie, 3 – 4 październik 2014